

وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِ مَا اتَّخَذُوا لَهُمْ أَوْلِيَاءَ وَلَكِنْ كَثِيرًا

۽ قرآن ڪري ٿو ايمان آڻن ها ته مشرڪن کي دوست نه بنائڻ ها پر گھڻا انهن مان

مِنْهُمْ فَسِيقُونَ ۝ لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذِينَ

گنهگار آهن . ضرور توهان لهندا مسلمانن جا سخت دشمن

أَمَنُوا الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ

يهودي ۽ مشرڪ ۽ ضرور توهان لهندا مسلمانن

مَوَدَّةً لِلَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصْرِي ذَلِكَ

جي دوستي ۾ تمام ويجهو انهن ماڻهن کي جيڪي چون ٿا اسين نصاري آهيون اها

بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِيَسِينَ وَرُهَبَانًا وَأَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝

دوستي انهي سببان آهي جو ڪي انهن ۾ ڄاڻو ۽ درويش آهن ۽ بيشڪ اهي ڪبر نه ٿا ڪن .

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنُهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ

۽ جڏهن اهي قرآن ڪريو ٿا ته انهن جي اکين کي توهان ڏسندا ته ٽرڪن سان ڀرجي اچن ٿيون

مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ

انهي سببان جو انهن قرآن ڪريم کي سمجھو، چون ٿا ائي اسلام بابت اسان ايمان آندو رسول عربي تي پوءِ

الشَّاهِدِينَ ۝ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ

تو اسان کي رسول عربي جي امت ڏيکارڻ واريڪ ۽ اسان کي چلجي جو اسين الله تعاليٰ ۽ قرآن ڪريم تي ايمان آڻيون

وَنُطْمَعُ أَن يَدْخُلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ۝ فَأَنشَأَهُمُ

۽ اسان اميد رکن ٿا ته اسان جو رب اسان کي چڱن ماڻهن ساڻههشت ۾ داخل فرمائيندو پوءِ الله تعاليٰ سندين

اللَّهُ بِمَا قَالُوا اجْنُتْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

انهي چوڻ جي ڪري کين باغ عطا ڪيا جنهن جي هيٺان نهرون وهن ٿيون اهي هميشه

فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا

انهي پڻ هونداء، ۽ اهو نيڪو ڪارڻ جو بدلو آهي . ۽ جن ماڻهن کي ڪفر ڪيو ۽ الله تعاليٰ جي

بَايْتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ۝ يَأَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا

آيتن کي ڪوڙو سمجھو اهي جهنمي آهن . اي مؤمنو! پاڪ شين کي

تَحَرَّمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ

حرام نه سمجھو اهي شيون جيڪي توهان لاءِ الله تعاليٰ حلال فرمايون آهن ۽ حد کان وڌو، بيشڪ الله

لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ۝ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا

تعالٰيٰ حد کان وڌندڙن سڻا محبت ٿوري ۽ ۽ ڪا ئي توڻها حلال پاڪ شيون جيڪي الله تعاليٰ رزق ڪري ڏنيون آهن

وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ۝ لَا يُؤْخَذُ كُمْ اللَّهُ

۽ انهي الله تعاليٰ کان ڊڄو جنهن تي توهان کي ايمان آهي . توهان جي اجاين قسمن کڻڻ

بِالْغُفْوِ فِيْ أَيْمَانِكُمْ وَلَكِنْ يُؤْخَذُكُمْ بِمَا عَقَدْتُمُ الْإِيْمَانَ

جي ڪري الله توهان تي پڪڙي ٿو فرمائي ۽ پر پڪڙي فرمائي ٿو انهن قسمن تي جيڪي توهان سوچي سمجهي

فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشْرَةِ مَسْكِينٍ مِنْ أَوْسَطِ مَا تَطْعَمُونَ

کڻيا آهن پوءِ اهڙي قسم جي عيوض ڏهن مسڪينن کي درميان قسم جو طعام ڪارايو

أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ ۖ فَمَنْ لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ

جيڪو توهان پنهنجي گهر وارن کي ڪاريو ٿا يا انهن کي تي ڪپڙا ڏيکارو يا ٻانهن آزاد ڪريو، پوءِ جيڪو

ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ۚ ذَلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ ۚ وَاحْفَظُوا

مذڪور شين کي نه لهي پوءِ تي ڏينهن (ٽن يا ٻن)، اهو عيوض توهانجن قسمن جو آهي جنهن پورا نه ٿا ڪريو، ۽

أَيْمَانَكُمْ ۚ كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝

پنهنجن قسمن جي حفاظت ڪريو، اهڙي طرح ٿيڻا فرمائي ٿو الله تعاليٰ توهان لاءِ شريعت جا حڪم، ته مون هاڻي ڪڏهن ڏاڍو

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ

ای مؤمنو! شراب ۛ جو ۛ بت ۛ ڍارا

رَجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۹۰ إِنَّمَا

پليد شيطاني ڪم آهن پوءِ توهان انهن ڪمن کان پرهيز ڪريو ٿيڻا توهان ڪامياب ٿيندا. شيطان

يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقِعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ

چاهي توهان جي وچ ۾ دشمني ۛ بغض و جهي شراب پيئڻ جي ڪري

وَالْمَيْسِرِ وَيُصَدِّكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ ۚ فَكُلْ أَنتُمْ مُنْتَهُونَ ۝۹۱

ۛ جو اوهان جي ڪري ۛ توهان کي الله جي ذڪر ۛ نماز کان روڪي، چا پوءِ توهان (ان جي چوڻ تي) روڪبا.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَاحْذَرُوا فَإِنْ تَوَلَّيْتُمْ فَأَعْلَمُوا إِنَّمَا

ۛ الله تعاليٰ ۛ رسول عربي جي فرمانبرداري ڪريو ۛ هوشيار ٿيو، پوءِ جيڪڏهن توهان ڦريا پوءِ توهان يقين

عَلَى رَسُولِنَا الْبَلْغُ الْمُبِينُ ۝۹۲ لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا

ڪريو اسانجي پيغام تي فقط صاف تبليغ ڪرڻ آهي. انهن ملهن تي ڪنهن ناهي جن ايمان آندو ۛ سهڻا

الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَآمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

عمل ڪيا جيڪي انهن (شعار مان) کائڻ وڃن وقت انهن خوف ڪيو ۛ ايمان آندو ۛ سهڻا عمل ڪيا

ثُمَّ اتَّقَوْا وَآمَنُوا ثَمَّ اتَّقُوا وَاحْسَنُوا ۚ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝۹۳

ان کان پوءِ خوف ڪيائون ۛ ايمان آندائون ان کان پوءِ خوف ڪيائون ۛ نيڪي ڪيائون، ۛ الله نيكو ڪارن سان محبت رکي ٿو.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا الْيَبْلُوتُكُمُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِّنَ الصَّيْدِ تَنَالَهُ أَيْدِيكُمْ

ای مؤمنو! ضرور توهان کي الله آزمائيندو ۛ شڪار سان جنهن کي توهان جاهت ۛ نيزا

وَرِمَا حُمْرٌ لِّعَلَّكُمْ اللَّهُ مَن يَخَافُهُ بِالْغَيْبِ فَمَنِ اعْتَدَىٰ بَعْدَ ذَلِكَ

پهچن ٿا. انهيءَ (لوءِ) غيب خوف ڪندڙ کي ڪه چئو فرمائي، پوءِ جيڪو ماڻهو حڪم جي کان پوءِ حد کان وڌي

فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿۱۰﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْتُلُوا الصَّيْدَ وَأَنْتُمْ

پوء انهي لاء در دناڪ عذاب آهي. ايمو مؤمنو نه ماريو شڪار کي حالانڪ توهان

حُرْمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُنْعِدًا فَجَزَاءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعْمِ

احرام ۾ آهيو، ۽ جنهن مان توهان مٽا (احرام ۾) ڇاڻي وائي شڪار ڪيو پوء ان جي عيوض اهڙو شي

يُحْكَمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِّنْكُمْ هَدْيًا بَلِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ

چو پايو ڏئي توهان مان ٻه عادل ماڻهو ان جو فيصليو ڪن اها قرباني حرم ۾ ڏيڻ ڪئي وڃي يا ان جي عيوض

مَسْكِينٍ أَوْ عَدْلٌ ذَلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقُوا وَعَالَ أَمْرُهُ عَفَا اللَّهُ

مسڪينن کي طعام ڪارائي يا ان جي برابر روزا رکي انهي لاء ڏيڻي فرمائي ڇڏي سختي چڪي، الله تعاليٰ معاف

عَبَّاسَلَفٌ وَمَنْ عَادَ فَيَنْتَقِمُ اللَّهُ مِنْهُ وَاللَّهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ ﴿۱۱﴾

فرمايو جيڪو ڪي گزيرن، ۽ جيڪو احرام ۾ شڪار ڪري توهان الله کان بدلو وٺندو ۽ الله غالب انتقام وٺندڙ آهي.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ الْبَحْرِ وَطَعَامُهُ مَتَاعًا لَّكُمْ وَلِلْغِيَارَةِ وَحُرْمٌ

توهان لاءِ حلال ڪيو ويو سمند جو شڪار (فقط ڇڏي) ۽ انهي جو ڪاڻ توهان لاءِ مسافرن لاءِ، ۽ حرام

عَلَيْكُمْ صَيْدُ الْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرْمًا وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ

ڪيو ويو توهان تي خشعي جو شڪار جيستائين توهان احرام ۾ آهيو ۽ الله تعاليٰ کان خوف ڪريو انهي ڏانهن توهان

تُحْشَرُونَ ﴿۱۲﴾ جَعَلَ اللَّهُ الْكَعْبَةَ الْبَيْتَ الْحَرَامَ قِيَمًا لِّلنَّاسِ وَ

گڏ ڪيا ويندو. الله تعاليٰ ڪعبه شريف کي ماڻهن لاءِ، دين ۽ دنيا جي بهتري جو ذريعو ڪيو آهي ۽

الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَالْهَدْيَ وَالْقُلَاهِدَ ذَلِكَ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ

حج وارن مهينن کي ۽ قرباني کي نشان ڏنل قرباني جانورن کي، اهو انهي لاءِ توهان معلوم ڪريو بيشڪ الله

يَعْلَمُ مَا فِي السَّمُوتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ

ڄاڻي ٿو جيڪو ڪجهه آسمانن ۽ جيڪو ڪجهه زمينن ۾ آهي ۽ بيشڪ الله تعاليٰ هر شيءِ کي

عَلَيْكُمْ ۝۹۷ اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ وَأَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ

خوب جائز آهي. توهان معلوم ڪريو بيشڪ الله تعاليٰ سخت سزا ڏيندڙ ۽ بيشڪ الله تعاليٰ بخشيندڙ

رَحِيمٌ ۝۹۸ مَا عَلَى الرَّسُولِ إِلَّا الْبَلَاغُ ۝ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ

باهوار آهي. رسول عربي جي ذميدار فقط پيغام پهچائڻ آهي. ۽ الله تعاليٰ ڄاڻي ٿو جيڪو توهان ظاهر

وَمَا تَكْتُمُونَ ۝۹۹ قُلْ لَا يَسْتَوِي الْخَبِيثُ وَالطَّيِّبُ وَلَوْ أَعْجَبَكَ

ڪريو ٿا ۽ جيڪو توهان لڪايو ٿا. اڄي چيپ توهان فرمايو برابر ٿا ٿين پليد ۽ پاڪ ۽ جيتوڻيڪ توهان کي حيرت

كثْرَةُ الْخَبِيثِ فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۝۱۰۰

۽ وجهي پليد جي گهڻائي، پوءِ الله تعاليٰ کان خوف ڪريو اڄي عقلمند وڌيڪ توهان ڪامياب ٿيندا.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءَ إِنْ تُبْدَ لَكُمْ

اي مؤمنو رسول عربي کان انهن شين بابت سوال نه پڇو جو جيڪڏهن توهان ظاهر ڪيو وڃي ها ته

تَسْأَلُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنْزَلُ الْقُرْآنُ تُبْدَ لَكُمْ

توهان کي ٿيڪ ٿيڪون ڳڻي ها ۽ جيڪڏهن توهان سوال ڪريو ٿا انهن شين بابت جيڪي قرآن نازل ٿي ٿو ظاهر ڪيو ويندو ٿو ها

عَفَا اللَّهُ عَنْهَا ۝ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۱۰۱ قَدْ سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّنْ

لاءِ، الله تعاليٰ توهان جا سوال ڪرڻ معاف مليا ۽ الله تعاليٰ بخشنده ۽ بردبار آهي. بيشڪ اهي ترشين بابت اڪبر ترين

قَبْلَكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا بِهَا كَافِرِينَ ۝۱۰۲ مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ

سوال پڇيا انهي کان پوءِ اهي سوالن سببان ڦري ٿيا ڪافرن ٿي. ۽ قطعاً حرام نه ڪئي الله ڪن چيريل ڏيئي

وَلَا سَائِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ وَلَكِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا

۽ نه ميدان ۾ کليل ڏيئي ۽ نه ٻه ڦر ڏيندڙ ۽ نه سانهاڻ کي، پر اهي ماڻهو جن ڪفر ڪيو

يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ ۝ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ۝۱۰۳

اهي الله تعاليٰ تي ڪوڙ مڙهين ٿا. (انهن حلال جانورن کي حرام سمجهن ٿا) ۽ انهن ماڻهئا نه ٿا سمجهن.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنزَلَ اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا

يَهْجُنْ وَقْتَ أَنفَن كِي چيو وڃي توهان اچو الله تعالى ۽ رسول عربي جي لفظن طرف ڇڏي ٿا

حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوْ لَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ

اسان لاءِ اهو دين ڪافي آهي جنهن تي اسان جا پيءُ ڏاڏا هئا، ڇا جيئو ٿيڪ انهن جا پيءُ ڏاڏا نه ڄاڻائن ته

شَيْءٌ وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٢٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ

هي هدايت وارا نه ٿيندا ۱۰۴ اي مؤمنو توهان جي مٿان پنهنجين جانين جو اصلاح ڪريو

لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا

آهي، نه تون نقصان ڏئي توهان کي ڪنهن جو گمراه ٿيڻ جڏهن توهان هدايت وارا آهيو، الله تعالى تان هن توهان

فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا شَهَادَةٌ

سڀني جو موتن آهي پوءِ توهان کي توهان جي عملن جي خبر ڏيندو ۱۰۵ اي مومنو توهان جي پاڻ ۾ شاهدي

بَيْنَكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدُكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنِ ذَوَا عَدْلٍ

آهي جڏهن توهان مان ڪنهن کي موت اچي وصيت ڪرڻ وقت توهان مان ٻه ماڻهو

مِّنْكُمْ أَوْ آخَرَيْنِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ فَأَصَابَتْكُمْ

انصاف وارا هجن يا ٻيا ماڻهو شاهد هجن جيڪڏهن توهان مسافر آهيو پوءِ توهان کي

مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلَاةِ فَيُقْسِمَانِ بِاللَّهِ

موت جو حادثو پيش اچي، ٻن شاهدن کان قسم کڻايو ٿي پهرين نماز کان پوءِ آهي ٻئي شاهد

إِنْ أَرَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَلَا نَكْتُمُ

الله جو قسم ڪن جيڪڏهن شڪ هجي ته، چون نه ٿا وٺون اسان ڪو رخي قسم جو عيوض ملهه کي جيئو ٿيڪ اسانجا

شَهَادَةُ اللَّهِ إِنَّا إِذَا لَمِنَ الْأَشْيَيْنِ ﴿١٢٦﴾ فَإِنْ عُرِيَ عَلَىٰ أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا

ماڻه هجن ۽ الله جي شاهدي اسان اچي نه ٿا ڪيون بيشڪ اسان شاهد ٿا ڪاڙو وقت گهڻو ڪري ٿا ٿايندڙين جو

إِشَافًا خَرَنَ يَقُومُونَ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ

جيڪڏهن اطلاع ملي اهي شاهد جي وڃائيندا ته پوءِ به ٻيا شاهد (عادل) انهن شاهدن جي عيوض مقرر ڪيا وڃن

الْأُولَئِينَ فَيُقْسِمُونَ بِاللَّهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَ

جيڪي ميت کي ويجهو هجن، پوءِ به شاهد قسم کڻن ته اسان ٻنهي جي شاهدي پهرين جي شاهدي کان وڌيڪ

مَا عَتَدْنَا لَنَا إِذَا لَبِثَ الظَّالِمِينَ ۝ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يَأْتُوا

جيڪو اهم اسان کان تڃاوت نه ڪيو اهي (اگر اسان ائين ڪيون ته) بيڪار اسان وٽ ظالمن مٿان ٿيندا سين. اهي منهنجي احڪام

بِالشَّهَادَةِ عَلَىٰ وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُونَ أَنْ تَرَءَايِمَانُ بَعْدَ آيَمَانِهِمْ

انهيءَ (آءِ) مان جو شاهدي صحيح غوثي سا ادا ڪن يا انهن کي خوف هجي ته اسان ڦهلين جي قسمن جي ڪري رد

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاسْمِعُوا ۝ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ۝

ڪيا ويندا ۽ الله کان ڊڄو (خيانت ڪرڻ ۽ ڪوڙن قسم کڻڻ) ۽ الله تعاليٰ گنهگار قومن کي هدايت نه ٿو فرمائي.

يَوْمَ يَجْمَعُ اللَّهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَا أَجَبْتُمُ قَالَوَالَاَعْلَمُ لَنَا

قيامت جي ڏينهن الله تعاليٰ سڀني رسولن کي گڏ ڪري سوال پڇندو ته هاڻي ڀڃي ٻڌي ڇا ڪيو ۽ ڪهڙو جواب ڏنو

إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۝ إِذْ قَالَ اللَّهُ لِيَعِيسَىٰ ابْنُ مَرْيَمَ

چوندا اسان کي ڪو علم ناهي بيشڪ تون ئي ڄاڻندڙ آهين. جنهن وقت الله تعاليٰ عيسيٰ پٽ مريم کي فرمائيندو

اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَىٰ وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدْتُكَ بِرُوحِ

ٻيون منهنجون نعمتون ياد ڪري جيڪي مون تنهنجي ۽ تنهنجي والده تي ڪيون، جڏهن اسان توکي جبرائيل سان

الْقُدُسِ نَكَلَمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا ۝ وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ

مضبوط بنايو ته اهو ننڍپڻ ۾ توکي ڳوڻي ۽ پيئي عمر ۾ تبليغ ڪئي ۽ انهي وقت اسان توکي ڪتاب

وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَةَ ۝ وَالْإِنْجِيلَ ۝ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ

۽ حڪمت ۽ توراۃ ۽ انجيل جو علم عطا ڪيو، ۽ جنهن وقت تو مٽيءَ مان

كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِأَذْنِي فَتَنْفَخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِأَذْنِي وَ

منهنجي حڪم سان پکي جي صورت تيار ڪئي پوءِ تون انهيءَ ۾ ڦوڪ ڏيئي پوءِ منهنجي حڪم سان (اهل صوت) پکي بنجي

تُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ بِأَذْنِي وَإِذْ أَخْرَجَ الْمُوتَى

وَتُحْيِي بِتَوْفَاقِي فِي مَاءٍ جَمِي پيتان اندي ڀار ۽ ڪوڙو هاري ٻار کي ۽ جنهن وقت قبرن مان اُٿل نرندي ڪري

بِأَذْنِي وَإِذْ كَفَفْتُ بَنِي إِسْرَءِيلَ عَنْكَ إِذْ جِئْتَهُمْ

تي ڪري يا منهنجي حڪم سان ۽ جنهن وقت بني اسرائيل کي اسان توکان روڪيو سين جڏهن تون انهن

بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ إِنْ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ

وت معجزا آتدا پوءِ انهن مان ڪافرن چيو ناهي هيءُ مگر صاف

مُحْيِينَ ۱۰۰ وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ امْنُوا بِي وَبِرَسُولِي ۱۰۱

جادو . ۱۰۰ ۽ جڏهن اسان حواريبن جي دل ۾ وڌو ته اسان تي ۽ توتي ايمان آڻڻ

قَالُوا آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ ۱۰۲ إِذْ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ

چيائون اسان ايمان آندو ۽ تون شاهدي ڏي بيشڪ اسان مسلمان آهيون جڏهن حواريبن سوال ڪيو

يَعِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ أَنْ يُنْزِلَ عَلَيْنَا

اي عيسيٰ پٽ مريم جاچا ته تهنجي رب کي توفيق آهي جو اسان جي مٿان نازل ڪري آسمان

مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ ۱۰۳ قَالَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۱۰۴

مان دسترخوان (طعام جو) ، عيسيٰ فرمايو الله کان خوف ڪريو جيڪڏهن توهان مومن آهيو

قَالُوا نُرِيدُ أَنْ نَأْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا وَنَعْلَمَ

چيائون اسان ارادو ڪريون ٿا ته انهيءَ مان اسين کائون ۽ اسان جون دليون مطمئن ٿين ۽ اسين

أَنْ قَدْ صَدَّقْنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ۱۰۵

معلمو ڪريون ته تون نبوت ۾ سچو آهين ۽ اسين انهيءَ ڳالهه تي گواهن ملن هجيون .

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ

عيسى پٽ مريم عرض ڪيو اهي اسان جا الله اسان جي مٿان دسترخوان (طعام جو) آسمان مان نازل فرما

تَكُونُ لَنَا عِيدًا إِلَّا وَلَدْنَا وَآخِرْنَا وَآيَةً مِنْكَ وَارْزُقْنَا وَأَنْتَ

جيڪو اسان لاءِ باعث خوشي آهي پهرين ڪايندڙ ۽ پٿرين ڪايندڙن لاءِ تهنجي طرفان نشاني آهي ۽ تون اسان کي

خَيْرُ الرِّزْقَيْنِ ۱۱۳ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنْزِلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَنْ يَكْفُرْ بَعْدُ

رزق ذي ۽ تون بهترين رزق ڏيندڙ آهين. الله فرمايو بيشڪ آئون دسترخوان کي توهان تي نازل ڪرڻ لاءِ پوءِ جهن

مِنْكُمْ فَإِنِّي أَعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أَعَذِّبُهُ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ۱۱۴ وَ

ما هو توهان مان انهي کان پوءِ بگڙ ڪيو پوءِ بيشڪ آءٌ ان تي سخت عذاب ڪندڙ جو اهو عذاب دنيا ۾ ڪنهن تي نٿو هوندو ۽

إِذْ قَالَ اللَّهُ لِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ أَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي وَأَهْلِي

توهان ياد ڪريو جنهن الله تعاليٰ فرمايو (۱۱۳) اهي عيسى پٽ مريم چيا توجيو هو ماڻهن کي تون کي ۽ منهنجي ماءُ کي

الْهَيْئِينَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قَالِ سُبْحَنَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ أَقُولَ مَا

به خدا ڪري مجھو الله تعاليٰ کان سواءِ، عيسى عرض ڪندو تون پاڪ آهين (۱۱۴) منهنجي لاءِ مناسب ناهي جو آئون چوانجي

لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِنْ كُنْتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِي

مون کي حق ناهي، جيڪڏهن مون چيو هوندو (بالفرض) پوءِ بيشڪ تون ڪوئي مڃو هوندو تون چاين توجي جي منهنجي

وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ۱۱۵ مَا قُلْتُ

دل ۾ آهي ۽ نه توجاڻان آئون جيڪو تون کي معلوم آهي بيشڪ تون ئي گهڻو غيب ڄاڻندڙ آهين. نه چيو آهي

لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنْ أَعْبُدُ وَاللَّهُ رَبِّي وَرَبُّكُمْ وَكُنْتُ عَلَيْهِمْ

مون انهن کي مگر جيڪو تون مون کي حڪم ڪيو ته اهي عباد ڪن الله جي جيڪو منهنجو ۽ توهان جو آهي ۽ جيستائين

شَهِيدًا أَقَامْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنْتُ أَنْتَ الرَّقِيبَ عَلَيْهِمْ وَ

آئون انهن ۾ رهنديس اوستائين آئون انهن تي نگران هيس پوءِ جڏهن تون مون کي ڪڍايو تون انهن تي نگاهه ڪندڙ ۽

أَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ۝۱۳۸ إِنَّ تُعَذِّبُهُمْ فَإِنَّهُمْ عَبْدُكَ وَإِنْ تَغْفِرَ

۱۳۸ تون هر شي جو چا شند آهين. جيڪڏهن تون انهن تي عذاب ڪندين پوءِ بيشڪ اهي تنهنجا اباڻا آهن ۽ جيڪڏهن

لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۝۱۳۹ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ يَنْفَعُ

تون انهن کي بخش ڪندين پوءِ بيشڪ تون ئي غالب حڪمت وارو آهين. الله فرمائيندو هي دنين آهي جو نفعو

الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ

ٿو ڏئي مؤمنن کي سندن ايمان آڻي. انهن لاءِ باغ آهن جن جي هيٺان نهرون وهن ٿيون هميشه

فِيهَا أَبَدًا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ۝۱۴۰ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ۝۱۴۱

هميشه انهي ۾ رهندا، الله تعاليٰ انهن کان راضي هوندو ۽ اهي رب کان راضي هوندا. اها وڏي ڪاميابي آهي

لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ ۝ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۝۱۴۲

الله لاءِ آهي ملڪ آسمانن ۽ زمينن جو ۽ جيڪي ڪجهه انهن ۾ آهي ۽ الله تعاليٰ هر شي تي قادر آهي

أَيُّهَا ۱۶۵ (۶) سُورَةُ الْأَنْعَامِ مَكِّيَّةٌ (۵۵) (تَوْهَاتُهَا ۲۰)

سورة الانعام مڪه مڪرمه ۾ نازل ٿي آهي، انهي ۾ ۱۶۵ آيتون ۽ ۲۰ رکوع آهن.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ۝

الله تعاليٰ جي نالي سان شروع ڪريان ٿو جيڪو نهايت مهربان ۽ مهربان (آهي)

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ

سڀئي تعريفون الله تعاليٰ لاءِ آهن جنهن آسمانن ۽ زمينن کي پيدا فرمايو ۽ تخليق ڪيائين اونداهين

وَالنُّورِ ۝ ثُمَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ۝۱ هُوَ الَّذِي

۱ ۽ روشني کي، انهي کان پوءِ جيڪي ماڻهو ڪفر ڪن ٿا سو پنهنجي رب کي سڀ کان وڌيڪ ڪن ٿا. اهو الله

خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ قَضَىٰ أَجَلًا ۝ وَأَجَلٌ مُّسَمًّى عِنْدَهُ ثُمَّ

جنهن توهان کي مٽي مان پيدا فرمايو پوءِ هڪ مدت کي (تو هالا) مقرر ڪيائين ۽ الله وٽ وقت (تو هالا) مقرر

أَنْتُمْ تَمْتَرُونَ ۚ وَهُوَ اللَّهُ فِي السَّمُوتِ وَفِي الْأَرْضِ يَعْلَمُ سِرَّكُمْ

تيل آهي انهي کان پوءِ توهان ڪريو ٿا ۽ اهو الله آهي آسمانن ۽ زمينن ۾، ڇاڻي توهان جي ڪي

وَجَهْرَكُمْ وَيَعْلَمُ مَا تَكْسِبُونَ ۚ وَمَا أَتَيْهِمْ مِنْ آيَةٍ مِنْ

۽ ظاهر توهان جي ڪي ۽ ڇاڻي توهان جن کي ۰ ۽ نه ٿي اچي انهن وٽ ڪا آيت سندس

آيَةٍ رَزَّاهُمْ إِلَّا كَانُوا عَنْهَا مُعْرِضِينَ ۚ فَقَدْ كَذَّبُوا بِالْحَقِّ لَمَّا

رب جي طرفان مگر انهي کان اهي منهن موڙيندڙ هئا ۰ پوءِ بيشڪ انڪار ڪيا تون قرآن جو ڏهن

جَاءَهُمْ فَسَوْفَ يَأْتِيهِمْ أَنْبَاءُ مَا كَانُوا يَسْتَهْزِءُونَ ۚ أَلَمْ

رسول عربي وٽ آندو، پوءِ جلدي ايندي انهن وٽ خبر انهي جي جنهن سان مذاق ڪندا هئا. ڇا

يَرَوْكُمْ أَهْلَكْنَا مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ قَرْنٍ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ مَا لَمْ يُمَكِّنْ

نڌڙا تون ڪيتريون هلاڪ ڪيا اسان انهن کان اڳ ۾ امتون جن کي اسان ڪا پوزيشن ۾ نعمتن سان ناهين

لَكُمْ وَأَرْسَلْنَا السَّمَاءَ عَلَيْهِمْ قَدْرًا رَأً وَجَعَلْنَا الْأَنْهَارَ تَجْرِي مِنْ

سٺا اسان توهان کي نه ٿڪايو ۽ اسان مسلسل بارشون انهن تي وسايون ۽ اسان نهرن کي پيدا فرمايو جيڪي

تَحِيَهُمْ فَأَهْلَكْنَا مِنْ بُدُونِهِمْ وَأَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ۚ

وهيون ٿي انهن جي هيٺان پوءِ سنڌ ڳڻا هن سبب اسان انهن کي هلاڪ ڪيو انهن کان پوءِ اسان اڳيا ڪيا ٻيا ماڻهو

وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ كَثَبٍ فِي قِرْطَابٍ فَلَمَسُوهُ بِأَيْدِيهِمْ لَقَالَ

۽ جيڪڏهن اسان رسول عربي تي لکت نازل ڪريون ها ٻئي تي پوءِ انهي کي اهي هٿ لائن ها، ته به چون ها

الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ۚ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ

جن ماڻهن ڪفر ڪيو، ناهي هي (قرآن) مگر صاف جادو ۰ ۽ چيائون ڇو نه رسول عربي تي ملائڪ

عَلَيْهِ مَلَكٌ ۖ وَلَوْ أَنْزَلْنَاهُ مَلَكًا لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنْظَرُونَ ۚ

نازل ڪيو ويو (جيڪو سنڌ ۾ ٿو ڪري ها) ۽ جيڪڏهن اسان ملائڪ موڪليو ها ته فيصلو ٿي ها انهن کي پوءِ مملڪت نه ٿي ها

له تفسير جلالين ۴۰ تفسير روح المعاني ۴۰ تفسير ابن عباس ۰ (منزل ۲) ۴۰ تفسير روح البيا ۴۰ تفسير جلالين ۴۰

وَلَوْ جَعَلْنَاهُ مَلَكًا لَجَعَلْنَاهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا

۶ جيڪڏهن فرشتي کي پيغمبر ڪري مڪيائون ها ته اهو ضرور انسانن جي شڪل ۾ مڪيائون ها ۽ ضرور سونابن تي شڪم پون ها

يَلْبَسُونَ ۹ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَخَافَ بِالذِّينِ

جيئنڪه هيڙا هينس ۾ آهن ۶ تحقيق توها کان اڳين رسولن تائين اهو ڪئي ويو ۽ عذاب ۾ گرفتار ٿيا اهي

سَخِرُوا مِنْهُمْ قَالُوا بِنَا يُسْتَهْزَأُونَ ۱۰ قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ

ماڻهون پيغمبرن سان مذاق ڪئي انهي سببان جو مذاق ڪيائون ۱۰ اهي چيبي توها فرمايو سير ڪريو توها زمين ۾

ثُمَّ انْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ۱۱ قُلْ لِّمَن مَّا

انهي کان پوءِ ڏسو ته ڪهڙي پڇاڙي آهي رسولن کي ڪوڙو سمجهندڙ جي اهي چيبي توها فرمايو ڪنهن

فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ قُلْ لِلَّهِ كُتِبَ عَلَى نَفْسِهِ الرَّحْمَةُ ۱۲

لاءِ اهي جيڪو ڪجهه آسمانن زمينن ۾ آهي اهي چيبي توها فرمايو الله لاءِ اهي الله تعاليٰ (امت محمد لاءِ) رحمت جو فيصلو فرمايو آهي

لِيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ ۱۳ الَّذِينَ خَسِرُوا

الله ضرور توها کي گڏ ڪندو قيامت جي ڏينهن ۾ جو ناهي شڪ انهي ۾ جن ماڻهن نقصان ۾ وڌو

أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ۱۴ وَلَهُ مَا سَكَنَ فِي الْبَيْلِ وَالنَّهَارِ ۱۵

پنهجن وجودن کي پوءِ اهي نه ٿا ايمان آڻن ۶ سڀئي مخلوقات ۾ موجودات الله تعاليٰ جي ملڪيت آهن

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ۱۶ قُلْ أَغْيَرَ اللَّهُ اتَّخَذَ وَلِيًّا فَاِطِرَ

۶ اهو ئي به ڏٺو ۽ ڄاڻندڙ آهي اهي چيبي توها فرمايو الله کان سواءِ ٽوڙ عبادت ڪرڻا جيڪو

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعَمُ وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ

پيدا ڪندڙ آهي آسمانن جو ۽ زمينن جو ۽ اهو ڪارائي ٿو ۽ پاڻ نه ٿو کائي اهي چيبي توها فرمايو مون کي

أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۱۷ قُلْ

بيشڪ حڪم ڪيو ويو آهي ته آئون پهريون فرمايو ڏار هجان ۽ هرگز تون گڏ نه هج مشرڪن سا اهي چيبي توها فرما

فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ^{٢٠} وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ

پوء اهي ايمان نه آڻيندا ۽ ناهي ڪوبه هڪڙو وڌيڪ ظالم ان شخص کان جيڪو الله جي مٿان ڪو رڻ مهڻي ٿو

كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الظَّالِمُونَ^(١١) وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا

بِاللّٰهِ جِي آيَتَن جَوَانِڪَار ڪري ٿو، بيشڪ ظالم چوڻ ڪارو نه ٿا وڻن. ۽ اِن ڏينهن اسين سڀني کي گڏ ڪندا سين

ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا أَيْنَ شُرَكَاؤُكُمْ الَّذِينَ كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٢١﴾

ن کان پوء اسين انهن ماڻهن کي چوندا اسين جيڪي شرڪ ڪندا هئا، ڪي توڙي اڃا مون انهن جي چوٽي تهاڪو ڪندا

ثُمَّ لَمْ تَكُنْ فِتْنَةً لَهُمْ إِلَّا أَنْ قَالُوا وَاللَّهِ رَبَّنَا مَا كُنَّا مُشْرِكِينَ ﴿٢٣﴾

مأیود تو هجی عذر انهن جو مگر چوندا قسم آھی اللہ جو ایسا بنیاد پس از دنیا مشرکے پیش نماسن

نُظِرْ كَيْفَ كَذَبُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا

رسول عربی تو ہاں نگاہ کی ہو کہ تہی طرح اہی باں تی کی کہ گالماشاں شاع اینہہ کی، روسی، ہذا

فَقَتَرُونَ ۝۳۳ وَمِنْهُمْ مَّنْ يَّسْتَمِعُ إِلَيْكَ وَجَعَلْنَا عُلُوقَهُمْ

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

اَلْكِتٰبُ اَنْ تَفْقَهُوْهُ وَاِذَا زُلْزِلُوْا طَوَّلْتُمْ وَاِنْ كُنْتُمْ

اِنَّ يَكْفُرُ بِكَ الْاِنْسَانُ اِنْ يَبْصُرْ اِلَّا ثَمَنًا لِلْحَيٰتِ الدُّنْيَا ۚ فَلْيَكْفُرْ ۖ اِنْ يَرَوْا كِسْفًا مِّنَ السَّمٰوٰتِ سَاقِطًا

لَا تُعْمِدُوا عَلَيْهِ أَفَلَا تَعْلَمُونَ

لا يورثوا إلهكم إدا جاءوك فيجاد بولك يقول الدين

مان نہائیند انھی بی، ایستائین جو جہن رسول عربی وئی اپن تا (ہر وقت) توہا سنا کافر

فَكُرُوا إِن هَذَا إِلَّا آسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ۝ وَهُمْ يَهُونَ عَنْهُ

ہر و کھن تا چوں تا ناهی ہی قرآن مگر این جون کو تر یون گالیو. عکار منع تا کن مائش کی سول عربی

وَيَكُونُ عَنْهُ وَإِنْ يَهْدُونَ إِلَّا الْقِسْمَ وَمَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠﴾

وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَى النَّارِ فَقَالُوا يَلَيْتُنَا نُرَدُّ وَلَا نُكَذِّبَ

ۛ جيڪڏهن رسولِ عربي توهان ڏسوها جنهن وقت بيهندا آهي باهر تي پوءِ چوندا آي ڪاش اسين موٽيا وڃن ها

بَايْتَ رَبِّنَا وَنَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿۲۵﴾ بَلْ بَدَأَهُم مَّا كَانُوا

ۛ اسين نڪرڻ وڃون ها الله جي آيتن کي ۛ هجن ها اسان مؤمنن مٿان . بلڪ ظاهر تي پيو انهن لاءِ جيڪي ڪجهه

يُخْفُونَ مِنْ قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَإِنَّهُمْ

لڪليا ئون ئي دٻڻايم (ماڻهن کان) ۛ جيڪڏهن اهي موٽيا وڃن ها تڏهن دنيا ۾ ضرور اهي ڪم ڪن ها جن کان منع ڪيا ويا ۛ

لَكَذِبُونَ ﴿۲۶﴾ وَقَالُوا إِن هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ

بيشڪ اهي ڪوڙا آهن . ۛ چيائون نا هي هي مگر حياتي دنيا جي ۛ اسين (مرڻ کان پوءِ)

بِمَبْعُوثِينَ ﴿۲۷﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وَقَفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ط قَالَ أَلَيْسَ هَذَا

نه اٿار يا ويند اسين . ۛ جيڪڏهن رسولِ عربي توهان ڏسوها جڏهن هو رب جي آڳاٽن پيش ٿيندا ، الله فرمائيندو ڇا

بِالْحَقِّ ط قَالُوا بَلَىٰ وَرَبَّنَا ط قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ

ناهي هي حق . عرض ڪندا هائو قسم آهي رب اسان جي جو الله حڪم فرمائيندو پوءِ توهان عذاب کي چڪو انهي

تَكْفُرُونَ ﴿۲۸﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ ط حَتَّىٰ إِذَا جَاءَهُمْ

سڀا جو توهان ڪفر ڪندا هئا . بيشڪ نقصان پيا اهي ماڻهو جن قيامت کي ڪوڙو سمجهن تان جو جڏهن اچي

السَّاعَةُ ط بَغْتَةً ط قَالُوا أَيَحْسُرُنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ

قيامت آئي ۛ چيائون اي حسرت اسان جي انهي ڳالهه تي جو ڪوتاهي ڪئي اسان انهي ۾ ۛ اهي

يَحْسِلُونَ أَوْ زَارَهُمْ عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ ط أَلَا سَاءَ مَا يَزُرُونَ ﴿۲۹﴾ وَمَا

ڪندا گناهن پنهنجن کي پنهنجن پٺن تي . خبردار خراب آهي اهو بار جيڪو ڪندا ۛ ناهي

الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ط إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوَ ط وَلِلْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ

حياتي دنيا جي مگر راند ۛ تماشو ۛ بهشت ڀلو آهي انهن ماڻهن لاءِ جيڪي

يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي

خوف خدا رکن نا، چا پوءِ توهان نه ٿا سمجھو . تحقيق اسان کي معلوم آهي ته اهي ماڻهو رسولِ عربي

يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ وَلَكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ

کي ڏکيو ٿي. ٿا پوءِ بيشڪ اهي توھان کي (اي رسولِ عربي) ڪوڙين ٿا سمجھن پر ظالم الله جي

لِلّٰهِ يَجْحَدُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ كَذَّبْتَ رَسُولٌ مِّنْ قَبْلِكَ فَصَبْرُوا

آیتن (قرآن مجید) جو انکار کن نا۔ بیشہ تحقیق کھڑا سمجھیا ویا رسول جیجی توہا کان اُک آیا، پوء صبر کیا نوں

عَلَى مَا كَذَّبُوا ۖ وَأَوْدُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا ۚ وَلَا مُبَدِّلَ

نهی کالمی جنهن ۾ ڪوڙا سمجها ويا (نبوت) ۽ ايداءُ ڏنا ويا ايستائين جو ائينهن ۾ مڏا سانجي ۽ نهامي

لَكَلِمَتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِنْ نَبَائِ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٣﴾

عبر تبدیل کند؟ اللہ ہی حکم کنی، و بعد تحقق تو همان وقت آنون آهن خبرون آگین یغمرن جون.

وَإِنْ كَانَ كِبَارُكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنْ أُسْطِطِعْتَ أَنْ تَبْتَغِيَ نَفَقًا

تہاں چمٹان انہ جہ منہ: موڑن جتوںک وڈی پرشار آہ: نہ عریضہ: تہاں کتوف آہ تہاں کد

فَالْأَرْضُ أَوْسَلًا فِي السَّمَاءِ فَتَاتُهُمْ بَابَةٌ ۖ وَكُشَاءُ اللَّهِ لِحَجَّتِهِمْ

وَأَمَّا الْفُلُ فَأُرْسِلَتْ بِرَحْمَةٍ مِنَّا لِيُبَيِّنَ مَا بَيْنَ أَيْمَانِهِ هَذِهِ وَأَيْمَانِ ذُو الْأُنْثَىٰ هَذِهِ ۚ

عَلِ الْمُرَّةِ فَقَدْ أَتَى كُنُوزَ مَدِينَةِ الْأَحْمَادِ ۝ (۳۵) ۝ إِنَّكَ أَكْبَرُ الْبَاقِينَ ۝

سُيْ أَمْدَىٰ لِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ۚ إِنَّكَ يَوْمَئِذٍ لَّبِيدٌ مُّخْتَلِفٌ ۙ أَلْوَانُهُ ۖ كَذُوبٌ يُضْمَرُونَ ۚ

تھن ني ھذايت تي پوء (ايجھاپ) ھر ڏي نون بجھن مان. اھي (نوهاجي عوامي) ڊولنگ ڊايجي

يَسْمَعُونَ وَالْهُدَى يَبْتَغِ الْيَقِينُ ۝ وَالْقَوْلُ دُونَ الْمُنَى ۝ وَالْمُنَى الْيَقِينُ ۝ وَالْقَوْلُ دُونَ الْمُنَى ۝ وَالْمُنَى الْيَقِينُ ۝ وَالْقَوْلُ دُونَ الْمُنَى ۝

دین تہا، ۛ کافر نی اللہ قبرن مان اٹاریند و انھی کان پوء اللہ تانھن مونیا ویندا، ۛ چیاروں چوہ

كِرْلَ عَلَيْهِ اِيَه سِن سِرَپَه فَن اِن اللّٰه فَاِدِ مَاسِي اِن يَكِرْلَن

النصف

وقف خزان وقف منزل عند البعض

آيَةٌ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ

پر اکثر انهن جا نه ٿا ڄاڻن . ۰ ۱ . ناهي ڪو هلندڙ جانور زمين ۾

وَلَا ظَيْرٌ يَّطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُمْ ۖ مَا فَرَّطْنَا فِي

۱ . ناهي ڪو پکي جيڪو پنهنجن پرن تي اڏامي ٿو مگر سندن تقدير لکيل آهي، نه ڇڏي آهي

الْكِتَابِ مِنْ شَيْءٍ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا

اسان لوح محفوظ ۾ ڪابه شيءِ، انهي کان پوءِ اهي پنهنجي رب ڏانهن گڏ ڪيا ويندا، ۱ . جيڪي ماڻهو قرآن مجيد

بِآيَاتِنَا صُمُّوْا وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۚ مَنْ يَشِإِ اللَّهُ يُضْلِلْهُ ۖ وَمَنْ يَشِإْ

کي ڪوڙو سمجهن ٿا، اهي ٻوڙ ۽ گونگا آهن اونڌا پير . ۰ جنهن کي رب چاهي گمراه ڪري ۽ جنهن کي رچاهي

يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٣٦﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَنْتُمْ عَذَابُ

انهي کي سنئين رستي تي هلائي . ۰ اي حبيب توهان فرمايو ٻيلا توهان ٻڌايو جيڪڏهن اچي

اللَّهِ أَوْ أَنْتُمْ السَّاعَةُ ۖ أَخَيْرُ اللَّهِ ۚ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٧﴾

توهان تي الله جو عذاب يا اچي توهان تي قيامت ڇا الله کان سواءِ ٻين کي پڪاريندا جيڪڏهن توهان سچا آهيو

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ

بلڪه خاص الله کي توهان پڪاريو ٿا پوءِ جيڪڏهن چاهي توهان جو ڪليف (اهڃڻ) جيڪو دعائون الله کان گهرو ٿا ۽ توهان ٻين

مَا تُشْرِكُونَ ﴿٣٨﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ قَبْلِكَ فَآخَذْنَا مِنْهُمُ بِالْبَأْسَاءِ

کي وساري ڇڏيو، ۱ . بيشڪ تحقيق توهان کان آڳ ۾ اسان ائين ڏانهن پيغمبر موڪليا (توهانن نه مڃيو) پوءِ

وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ ﴿٣٩﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُمْ بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا

اسان انهن کي مسڪيني ۽ مرضن ۾ گرفتار ڪيو ٿو ۽ اهي توبه ڪن پوءِ چون انهن توبه ڪئي جنهن وقت انهن وٽ

وَلَكِنْ قَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٠﴾

اسان جو عذاب آيو، پر ڪيئا قلب انهن جا ۽ سندن لاءِ شيطان سينگار يو جيڪو (ڪفر) ڪندا هئا.

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمُ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ ۖ حَتَّىٰ

پوءِ جڏهن جو وساريائون جنهن جي ڪنهن نصيحت ڪئي وئي پوءِ (بطور مهلت) اسان انهن تي نعمت نجات وارا کوليا

إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً ۖ فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ ۖ فَقُطِعَ

اڻستائين جو خوش ٿيا انهي سبب اڃا ئي اسان انهن کي دنو، اسان انهن کي اوچتو پڪڙيو، پوءِ اهي ان وقت نااميد آهن

دَابِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا ۗ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ۖ قُلْ

پوءِ قوم ظالمن جي پاڙ پٽي وئي، ۽ سڀئي تعريفون الله لاءِ آهن جيڪي رب آهي ڄاڻن جو اهي

أَسْرَأَيْتُمْ إِنْ أَخَذَ اللَّهُ سَمْعَكُمْ وَأَبْصَارَكُمْ وَخَتَمَ عَلَىٰ

حبيب توهان فرمايو ڇا توهان (رهندي ته ڪه ڇا) مون کي خبر ڏيندا جيڪڏهن الله توهان جو ٻڌڻ ۽ ڏسڻ ختم ڪري

قُلُوبَكُمْ مِّنْ إِلَهِ غَيْرِ اللَّهِ يَأْتِيكُم بِهِ ۚ أَنْظِرْ كَيْفَ نَصْرُ

۽ توهان جن دين تي مڙهي ٿا، ڪير آهي معبود الله کان سواءِ جو اهي شيون توهان کي ڏي ۽ اهي حبیب توهان ڏسو ڪري

الْآيَاتِ ثُمَّ هُمْ يَصْذَقُونَ ۚ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ

طرح اسين دليل بيان ڪري ٿا انهي کان پوءِ ۲۰ هي ٽاڻين ۱۰ اهي حبیب توهان فرمايو مون کي خبر ڏيو جيڪڏهن توهان تي

اللَّهِ بَغْتَةً ۖ أَوْ جَهْرَةً ۚ هَلْ يُهْلِكُ إِلَّا الْقَوْمَ الظَّالِمُونَ ۚ وَمَا

الله جو عذاب اوچتو اچي يا ظاهر ٿي ٿو فقط ظالم قوم ملامت ٿيندي ۽ نه ٿا

نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ ۚ فَمَنْ أَمِنَ

موڪليون اسان رسولن کي مگر مبارڪ ڏيندڙ ۽ ڊيهاريندڙ، پوءِ جنهن مان هو ايمان آندو

وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ۚ وَالَّذِينَ

۽ ڇڻا ڪم ڪيا پوءِ ناهي خوف انهن تي ۽ نه اهي ٽڪو ٿيا ۽ جن ماڻهن

كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يُمْسِكُهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ۚ قُلْ

ڪوڙو سمجھو آيتن اسان جن کي پهچي ٿو انهن کي عذاب انهي سبب جو ڪنهن ڪندڙ هئا ۱۰ اهي حبیب توهان فرمايو

لَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَائِنُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ الْغَيْبَ وَلَا

نه تدعوئی کریان آئون توهان لاءِ ترمون وٽ ٻڌائڻ خوفِ الله جا خزان آهن ۽ ٻڌائڻ خوفِ الله جو غیب ڄاڻان ٿو

أَقُولُ لَكُمْ إِنِّي مَلَكٌ إِن أَتَّبِعْ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَىٰ قُلُوبِ

۽ آئون نه تدعوئی کریان بیشڪ آئون ملائڪ آهن، آئون ته فقط وحی ربانی جي بعداری کریان ٿو،

هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ ﴿٥٠﴾

اي حبيب توهان فرمايو ڇا ڪافر ۽ مؤمن پاڻ ۾ برابر آهن، ڇا پوءِ توهان فڪر نه ٿا ڪريو.

وَأَنْذِرْ بِهِ الَّذِينَ يَخَافُونَ أَنْ يُحْشَرُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ

۽ اي حبيب توهان قرآن سان ڊيڄارو انهن ماڻهن کي جيڪي خوف ۾ ٿا جو اهو ڪڏنڪي وڃن سنڌڪ رب ڏانهن

لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ لَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٥١﴾

ناهي انهن لاءِ حقيقت ۾ الله کان سواءِ ڪو مددگار نه سفارش ڪندڙ من اهي خوف ڪن.

وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ

۽ توهان پري نه ڪريو انهن ماڻهن کي جيڪي عبادت ڪن ٽنهي ريت جي مڻي ۽ شام ۾ ارادو ڪن ٿا

وَجْهَهُمْ مَّا عَلَيْكَ مِنْ حِسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَمَا مِنْ حِسَابِكَ

الله جي ذات جو توهان تي انهن جي حساب مان ڪا شيءِ ناهي ۽ نه توهان جي حساب مان

عَلَيْهِمْ مِنْ شَيْءٍ فَتَطْرُدَهُمْ فَتَكُونَ مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٢﴾ وَكَذَلِكَ

انهن تي ڪا شيءِ ناهي، پوءِ توهان انهن کي پري ڪريو تپاءِ توهان انهن لاءِ ٻاڏهن مان ٿي پوندا ۽ اهڙي

فِتْنًا بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ لَّيْقُولُوا أَهَؤُلَاءِ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنْ

طرح اسان آڙ ماڻهن مان ڪي ماڻهن سان، نيٺ ڇو ٻڌا ڇا انهن تي الله احسان ڪيو اسان جي

بَيْنَنَا أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِالشَّاكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ

وڃان، ڇا الله تعاليٰ شڪر گذار ماڻهن کي زياده ڄاڻندڙ ناهي، ۽ جنهن وقت توهان وٽ اهي ماڻهو اچن ٿا

يَوْمُنُونَ بِآيَتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَى

جبري اسان جن آيتن تي ايمان آڻڻ تاپو ۽ توهان فرمايو الله جو سلام توهان تي آهي الله توهان لاءِ پاڻ تي رحمت

نَفْسِهِ الرَّحْمَةِ ۚ إِنَّهُ مَن عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءً بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ

جو فيصلو فرمايو آهي . بيشڪ جنهن توهان مان غلطي مان گناه ڪيو پوءِ انهيءَ

مِن بَعْدِهِ وَأَصْلَحَ فَإِنَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ۖ وَكَذَلِكَ نَقُصُّ

ڪان پوءِ توبه تائين ٿيو ۽ نيڪ عمل ڪيا پوءِ بيشڪ آئون بخشندڙ رحم ڪندڙ آهيان . ۽ اهو ئي طرح بيان ڪيون

الْآيَاتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ الْمُجْرِمِينَ ۖ قُلْ إِنِّي نُهَيْتُ

ٿا اسان نشانين کي انهيءَ لاءِ ته اهي سبب توهان مجرمن جي وات ظاهر ڪريو . اي حبيب توهان فرمايو بيشڪ

أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ قُلْ لَا أَتَّبِعُ

آئون منع ڪيو ويو آهيان جو آئون عبادت ڪريان (انهن بتن جي) جن جي توهان الله کان سواءِ عبادت ڪريو ٿا . اي

أَهْوَاءَكُمْ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُهْتَدِينَ ۖ

حبيب توهان فرمايو آئون توهانجن سڌن جي تابعداري نٿو ڪريان ايئن نٿو آهي وقت آئون هدايت تي نٿو هجي ۽ اهو ئي

قُلْ إِنِّي عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَكَذَّبْتُمْ بِهِ ط مَا عِنْدِي

آئون هدايت ائين ٿا . توهان فرمايو بيشڪ آئون صادق دليلن تي آهيان پنهنجي بچڻ طرفان ۽ الله کي اوهان ڪوڙ سمجهو جنهن عذاب

مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ ط إِنْ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ يَقْضُ الْحَقُّ وَهُوَ

جي تڪرر توهان ڪريو ٿا اهو موت ناهي ، ناهي حڪم مگر الله تعاليٰ جو ، اهو سچي ڳالهه اهي ٿو ۽ اهو

خَيْرُ الْفَصْلِينَ ۖ قُلْ لَوْ أَنَّ عِنْدِي مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِ

سڀ کان بهتر ۽ چاڪو آهي . اي حبيب توهان فرمايو جيڪڏهن تحقيق جنهن عذاب جي توهان تڪرر ڪريو ٿا مون تي

لَقَضِيَ الْأَمْرُ بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ ط وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِالظَّالِمِينَ ۖ

هي ها ته يقيناً منهنجي ۽ توهان جي وچ ۾ فيصلو ٿي وڃي ها ، ۽ الله ظالمين کي وڌيڪ چاڻهندڙ آهي .

وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَا إِلَّا هُوَ وَيَعْلَمُ مَا فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ

ۛ الله تعالى وٽ غيب جون چاٻيون آهن نه توڄائي (حقيقت ۾) انهن کي مگر الله تعالى ۛ ڄاڻي ٿو الله جيڪو زمين ۽ سمنڊ ۾

وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٌ فِي ظُلْمٍ الْأَرْضِ وَلَا

آهي، ۛ نه توڄي ڪوڙو جو پٽن مگر الله انهي کي ڄاڻي ٿو ۛ ناهي ڪو پڇ زمين جي اونداهي ۾ ۛ نه

رُطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۞ وَهُوَ الَّذِي يُتَوَفَّكُم بِاللَّيْلِ

تازي شيءِ ۛ نه سُڪل شيءِ مگر لوح محفوظ ۾ لکيل آهي . ۛ الله اهو آهي جيڪو رات جو توهان کي

وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُمْ بِالنَّهَارِ ثُمَّ يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰ أَجَلٌ مُّسَمًّى ۞

سماري ٿو ۛ ڄاڻي ٿو جيڪو عمل توهان ڏينهن ۾ ڪيو ٿا انهي کان پوءِ ڏينهن جو توهان کي سڃاڻي ٿو انهي (نسا) پنهنجي

ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ ثُمَّ يُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ۞ وَهُوَ الْقَاهِرُ

زندگي پوري ڪري انهي کان پوءِ الله انهن توهان کي موٽو آهي پوءِ خبر ڏيندو توهان کي انهي جي جيڪو توهان ڪندا هئا ۛ الله

فَوْقَ عِبَادِهِ وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً ۞ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ

غالب آهي پنهنجن ٻانهن تي ۛ توهان تي حفاظت ڪندڙ ملائڪ (ڪراما ڪائين) مقرر ڪيا اٿس ائين جو جنهن وٽ توهان مان

الْمَوْتُ تَوْفِقُهُ رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ۞ ثُمَّ رُدُّوْا إِلَى اللَّهِ

هڪڙي زماني تائين ٿو اسان جا مڪليل فرشتا روح قبض ڪن ٿا ۛ اهي ڪونه ٿا ڪن انهي کان پوءِ موت يا ويندا ڀر ۛ الله

مَوْلَاهُمْ الْحَقُّ ۞ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ أَسْرَعُ الْحُسْبِيِّينَ ۞ قُلْ مَنْ

جي جيڪو سندن بچاءُ ۛ کاهي خبردار قيامت) الله جو حڪم هلندو ۛ الله نهايت تيز حساب ڪندڙ آهي توهان ۾ ڪو به

يُنَجِّيْكُمْ مِّنْ ظُلُمٍ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ تَدْعُونَهُ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً ۞

نجات ڏئي ٿو توهان کي زمين ۽ سمنڊ جي مڪشبتن مان، الله کي توهان جيڪو پيو ٿا دل سان ۛ زبان سان

لَئِنْ أَنْجَيْنَا مِنْ هَٰذِهِ لَنَكُونَنَّ مِنَ الشَّاكِرِينَ ۞ قُلْ اللَّهُ

قسم سان جيڪڏهن الله اسان کي هن مصيبت مان بچائي ٿي ته ضرور اسين شڪر ڪندڙن مان ٿينداسين توهان ۾ ڪو به

يُنَجِّيْكُمْ مِنْهَا وَمِنْ كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنْتُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ هُوَ الْقَادِرُ

نجات ڏي ٿو توهان کي انهي مصيبت ۽ هر غم مان انهي کان پوءِ به توهان کي پوڻا. اي رسول عربي توهان فرمايو الله

عَلَىٰ أَنْ يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا مِّنْ فَوْقِكُمْ أَوْ مِنْ تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ

قادر آهي جو موڪلي توهان جي مٿان عذاب کي توهان جي مٿان يا توهان جي هيٺان يا

يَلْبِسَكُمْ شِيْعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُمْ بَأْسَ بَعْضٍ ۚ اُنْظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ

توهان کي گروهه ڪري ۽ توهان پاڻ ۾ جنگ ڪريو، اي رسول عربي توهان نگاهه ڪريو ڪه ڪي طرح اسين

الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ۚ وَكَذَّبَ بِهِ قَوْمُكَ وَهُوَ الْحَقُّ ۚ قُلْ

ساڳن ڪيون ٿا آيتن کي من انهي سمجهن ۽ توهان جي قوم (قريش) توهان کي ڪوڙو سمجهو حالانڪا هو سچو آهي، اي حبيب

لَسْتُ عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ ۚ لِكُلِّ نَبِيٍّ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ۚ ﴿١٨﴾

توهان فرمايو آئون توهان تي وڪيل ناهيان. هر هڪ خبر لاءِ وقت مقرر ٿيل آهي ۽ توهان جلدي معلوم ڪندا

وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ

۽ جنهن وقت توهان ڏسوانهن ماڻهن کي جيڪي قرآن سان مذاق ڪن ٿا پوءِ توهان انهن کان پاسو ڪريو ايستائين

يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ

جوي ڳالهه ۾ مشغول ٿين، ۽ اي مخاطب جيڪڏهن شيطان توکي ڀلائي يادگيري کان پوءِ به،

بَعْدَ الذِّكْرِ ۚ مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۚ ﴿١٩﴾ وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَتَّقُونَ

نه پوءِ تون ظالم قوم سان گڏ نه ويهه. ۽ پر هيڙن ڪارن تي انهن (ڪافرن)

مِنْ حِسَابِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرِي لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ۚ ﴿٢٠﴾ وَذَرِ

جي حساب جو ڪو ذمون ناهي، پر (مسلمانن تي) نصيحت ڪرڻ آهي ته من اهي خوف ڪن

الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَهُمْ لَعِبًا وَلَهْوًا وَغَرَّتْهُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا

۽ پاسو ڪريو انهن ماڻهن کان جن دين پنهنجي کي راند ۽ تماشو ڪري ورتو ۽ مغرور ڪيائين انهن کي حياتي دنيا جي

وَذَكِّرْ بِهِ أَنْ تُبْسَلَ نَفْسٌ بِمَا كَسَبَتْ لَيْسَ لَهَا مِنْ دُونِ

٥ توهان نصيحت كړيو قرآن شا، ان لاه تكمو ما نهو پتهني بد اعمالو جي ڪري هلاڪ نٿي، نه هي انهي لاءِ الله کان

اللَّهُ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ وَإِنْ تَعْدِلْ كُلَّ عَدْلٍ لَا يُؤْخَذُ مِنْهَا أُولَئِكَ

سواء ڪو مددگار نه ڪو سفارشي، جيڪڏهن اهو ما نهو ڏوڏو ڏيو ادا ڪري (نڌهن) نه ورتو ويندو انهي کان، اهي اهي

الَّذِينَ أُبْسِلُوا بِمَا كَسَبُوا لَهُمْ شَرَابٌ مِنْ حَيِيمٍ وَعَذَابٌ

ما نهو آهن جيڪي پتهني بد اعمالو جي ڪري هلاڪ ڪيا ويا، انهن جي پيئڻ لاءِ گرم پاڻي هوندو ۽ عذاب

أَلِيمٌ بِمَا كَانُوا يَكْفُرُونَ ٦ قُلْ أَدْعُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا

درد ناک انهي سببان جو (دنيام) ڪفر ڪندا هئا. رسول ڪري توڙا فرمايو الله تعالى کان سواءِ انهن (پتن) جي عبادت ڪريان

يَنْفَعُنَا وَلَا يَضُرُّنَا وَنُرَدُّ عَلَى أَعْقَابِنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا اللَّهُ

جيڪي اٿا ڪي نفعو ۽ نقصان نه ٿا ڏين ۽ اسين موٽايا وڃون پنهنجن ڪڙن (پيرن) تي انهي کان پوءِ جڏهن الله اسان

كَالَّذِي اسْتَهْوَتْهُ الشَّيَاطِينُ فِي الْأَرْضِ حَيْرَانٌ لَهُ أَصْحَابٌ

کي هدايت ڏني، مثال انهي ما نهو جي جنهن کي شيطان ترسيا بيان ۾ گمراه ڪيو انهي حال ۾ حيران آهي، انهي جا رفيق

يَدْعُونَهُ إِلَى الْهُدَى ائْتِنَا قُلْ إِنْ هَدَى اللَّهُ هُوَ الْهُدَى ٧

آهن جيڪي انهي کي سنئين رستي ڏانهن سنڌي رهيا آهن، نه تون هيڏا انهن اچ، توهان فرمايو پيشڪ ڏي

وَأْمُرْنَا لِلْإِسْلَامِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ٨ وَأَنْ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ

فقط اسلام آهي ۽ اسان کي حڪم ڪيو آهي ته اسان رب العالمين شا مخلص ٿيون، ۽ اسان کي حڪم آهي نماز پڙهڻ ۽ ٻڙهڻ

اتَّقُوهُ وَهُوَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ٩ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ

۽ الله کان خوف ڪريو، ۽ الله تعالى اهو آهي جو انهي ڏانهن سڀئي گڏ ڪيا ويندا، ۽ الله تعالى اهو آهي جنهن پيدا فرمايو

السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ١٠ وَيَوْمَ يَقُولُ كُنْ فَيَكُونُ ١١

آسمانن ۽ زمينن کي حق سان ۽ قيامت جي ڏينهن الله حڪم ڪندو ٿي ته فوراً اٿي ٻوندو

قَوْلُهُ الْحَقُّ وَلَهُ الْمُلْكُ يَوْمَ يُنفَخُ فِي الصُّورِ عِلْمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةُ

الله تعالی جو حکم پہنچاوی، عیسور و ملک اللہ جو آہی انہی ذہن سور قوک ذہن سیدی، اللہ غیب علم کی جانتا آہی

وَهُوَ الْحَكِيمُ الْخَبِيرُ ۝۴۳ وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ انْمُرْ أَتَتَّخِذُ

اللہ حکمت وارو خبردار آہی، عیسور عربی توہا زیاد کر پوجتھن ابراہیم پنہنجی چاچہ آرزو کی چوچا آؤن

أَصْنَامًا إِلَهَةً إِنِّي أَرَاكَ وَقَوْمَكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ۝۴۴ وَكَذَلِكَ

بتن کی معبود کری و نان، بیشک آؤن دسان تو توکی ع قوم تنہنجی کی صاف گمراہی میرا آہی طرح

نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ

اسان دیکری ابراہیم کی پنہنجی قدرت ع حکمت آسمان ع زمین میرا انہی لاوتہ پکو یقین

الْمُوقِنِينَ ۝۴۵ فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ اللَّيْلُ رَأَى كَوْكَبًا قَالَ هَذَا رَبِّي ۝

کندرن مان تھی، پوء جدھن رات جو آندھ کیس دیکھو دناٹین تاری کی، چیاٹین ہی منہجور رب آہی

فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَا أُحِبُّ الْإِفْلِينَ ۝۴۶ فَلَمَّا رَأَى الْقَمَرَ بَازِعًا قَالَ

پوء جدھن تارو غائب ہو ابراہیم جو آؤ غائب ٹیندر سان محبت نہ تو کان پوء جدھن چنڈی اپرندرن دناٹین چیاٹین

هَذَا رَبِّي فَلَمَّا أَفَلَ قَالَ لَيْنُ لَمْ يَهْدِنِي رَبِّي لَأَكُونَنَّ مِنَ الْقَوْمِ

ہی منہجور رب آہی، پوء جدھن چنڈ غائب ہو، چیاٹین چنڈھنوں کی منہجور رب ہدایت نہ دینی نہ ضرور آؤن گمراہ

الضَّالِّينَ ۝۴۷ فَلَمَّا رَأَى الشَّمْسَ بَازِعَةً قَالَ هَذَا رَبِّي هَذَا أَكْبَرُ

قرمان ٹیندرس، پوء جدھن جو سج کی اپرندرن دناٹین چیاٹین ہی منہجور رب آہی ہی تمام دناٹہ آہی

فَلَمَّا أَفَلَتْ قَالَ يَقَوْمِ إِنِّي بَرِيءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ۝۴۸ إِنِّي وَجَّهْتُ

پوء جدھن سج لہی دناٹہ آؤ منہنجی قوم بیشک آؤن توہا من معبودن کان بیزار آہیان، بیشک آؤن پنہنجی چہری

وَجْهِيَ لِلَّذِي فَطَرَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ حَنِيفًا وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ۝۴۹

کیاٹات اللہ تعالیٰ کی طرف، اللہ تعالیٰ جنھن پیدا فرمایا آسمان ع زمین کی آؤن حق جو تابدراہیان آہیان آؤن مشرکین مان

وَحَاجَّةُ قَوْمِهِ ط قَالَ أَتُحَاجُّونِي فِي اللَّهِ وَقَدْ هَدَانِ ط وَلَا

۱۰ ابراهيم ۱۰ سندس قوم جھگړو ڪيو، ابراهيم چيو ته توهان مون سان الله جي وحدانيت جي جهڳڙي ۾ ڀرتو ٿا. الله تعاليٰ مون کي

آخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِ إِلَّا أَنْ يُشَاءَ رَبِّي شَيْئًا ط وَسِعَ رَبِّي

هٽائي، ۽ آئون خوف نه ٿو ڪريان توهانجن معبودن کان مگر جيڪو منهنجي رب منهنجي لاءِ تڪليف مقرر ڪئي، منهنجي رب جو علم

كُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ط أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ۱۱ وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ

هر شيء کان زياده آهي، ۽ ڇا پوءِ توهان نصيحت نه ٿا وٺو. ۽ ڪهڙي طرح آئون خوف ڪريان توهانجن معبودن جو

وَلَا تَخَافُونَ أَنْتُمْ أَشْرَكْتُمْ بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنْزِلْ بِهِ عَلَيْكُمْ

حال الله توهان نه ٿا خوف ڪريو ۽ توهان الله تعاليٰ سان شرڪ ڪريو. ۽ الله تعاليٰ نازل نه ڪيو توهان جي مٿان

سُلْطَانًا ط فَأَيُّ الْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِالْأَمْنِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ۱۲

ڪوبه دليل، پوءِ ٻنهي گروهن مان ڪهڙو وڌيڪ امن جو حق دار آهي، جيڪڏهن توهان ڄاڻو ٿا.

الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَٰئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ

جن ماڻهن ايمان آندو ۽ پنهنجو ايمان کي ظلم سان نه گڏيائون انهن لاءِ امن آهي

وَهُمْ مُهْتَدُونَ ۱۳ وَتِلْكَ حُجَّتُنَا آتَيْنَاهَا إِبْرَاهِيمَ عَلَىٰ قَوْمِهِ ط

۱۳ ابراهيم جي هدايت وارا آهن. ۱۰ ابراهيم اسانجي وحدانيت جا دليل اسان ڏنا ابراهيم کي سندس قوم لاءِ

نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مِّنْ لِّشَاءِ ط إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ۱۴ وَوَهَبْنَا

اسين بلند درجا ڪيون ٿا جنهن جا اسين چاهيو، ۽ ۱۳ تهنجو رب حڪمت وارو هميشه ڄاڻندڙ آهي. ۱۰ اسان عطا

لَهُ السُّلْطَانَ وَيَعْقُوبُ ط كُلًّا هَدَيْنَا وَنُوحًا هَدَيْنَا مِنْ قَبْلُ وَ

ڪيو ابراهيم کي اسحق (پٽ)، ۽ يعقوب (پوتو)، سڀني کي اسان هدايت ڏني ۽ انهي کان اڳ اسان نوح کي هدايت ڏني ۽

مِنْ ذُرِّيَّتِهِ دَاوُدَ وَسُلَيْمَانَ وَأَيُّوبَ وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَ

انهي جي اولاد مان داؤد ۽ سليمان ۽ ايوب ۽ يوسف ۽ موسيٰ ۽

۱۵

وقف لازم

۱۵

هَرُونَ ۖ وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٣﴾ وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَ

هرون كه هدايت دڌين، ۽ اهڙي طرح اسين نڪارن کي بلند درجا ڏيون ٿا. ۽ زڪريا ۽ يحيى ۽

عِيسَىٰ وَالْيَاسَ ۖ كُلٌّ مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ وَإِسْمَاعِيلَ وَالْيَسَعَ

عيسيٰ ۽ الياس، سڀئي (ڪامل) صالحن مان هئا. ۽ اسماعيل ۽ يسح

يُونُسَ وَلُوطًا ۖ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَيْ الْعَالَمِينَ ﴿٨٥﴾ وَمِن

۽ يونس ۽ لوط، ۽ سڀني کي اسان فضيلت ڏيڻين (نبوتن) انهي جي ڳڻپ ۾ ڪئي. ۽ انهن جي

آبَائِهِمْ وَذُرِّيَّتِهِمْ وَإِخْوَانِهِمْ ۖ وَاجْتَبَيْنَاهُمْ وَهَدَيْنَاهُمْ إِلَىٰ

والدن مان ۽ انهن جي اولاد ۽ انهن جي ڀائرن ۽ ڀائرن کي (درجو ڏنو) ۽ اسان انهن کي فضيلت ڏني ۽ سڀني رستي

صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٦﴾ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ

تي اسان انهن کي هلايو. اها هدايت الله تعاليٰ جي آهي جنهن کي چاهي هدايت ڏئي ٿو انهي سان

مِن عِبَادِهِ ۖ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٧﴾

پنهجن کي، ۽ جيڪڏهن شرڪ ڪن ها ته يقيناً سندن عمل باطل ٿين ها.

أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اتَّيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ۖ فَكَرَن

اُهي اُهي ماڻهو آهن جن کي اسان ڪتاب ڏنا ۽ حڪمت ۽ نبوت (عطا ڪئي) پوءِ جيڪڏهن

يَكْفُرُ بِهَا هَؤُلَاءِ فَقَدْ وَكَلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّا يَسُوءُ بَهَا

انهن تنهي ڪالهن جو انڪار ڪن ٿا (اهي ڄاڻهندڙ) پوءِ بيشڪ اسين مقرر ڪندا سين انهن (و) اها قوم جيڪا انهي جو

بِكْفِيرِينَ ﴿٨٨﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللَّهُ فَبِهِدَاهُمْ أَقْتَدِه ۖ

انڪار ڪندڙن هوندا. اُهي اُهي ماڻهو آهن جن کي الله هدايت ڏني پوءِ توهان انهن جي هدايت جي تابعداري ڪريو.

قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِن هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿٨٩﴾

اي رسول! مون توهان ڏانهن ڪو به ڪم ڪرڻ ڏوڪرڻ، ناهي ٿو ڪم ڪرڻ مگر نصيحت سڀني جهانن لاءِ.

الْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ

اڄ ڏينهن توهان کي خوار ۽ واري عذاب سان سزا ڏني ويندي، ڇو ته توهان الله تي ناحق ڳالهائون مڙھيندا هئا

وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ۝۳۱ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فِرَادَىٰ كَمَا

۽ توهان الله تعاليٰ جي آيتن کان تڪبر ڪندا هئا. ۽ تحقيق توهان انساوت اڪيلا ايندا جيئن تڪ

خَلَقْنَاهُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرْكَبْتُمْ مَا خَوَّلْنَاهُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ وَمَا

انسانو توهان کي پيدا فرمايو پهرئين دفعي ۽ توهان دنيا جي ڇڏيندا جيڪي اسان توهان کي ڏٺو، ۽ نه

نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَ كُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ ۝۳۲

ڏسندا سين انسا توهان ساڳو توهانجن بڻن کي جزاء توهانجو گمان هو ته بيشڪ اهو ٻي عبادت رب تعاليٰ جا شرڪ آهن

لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ۝۳۳

بيشڪ تحقيق (قيامت) توهان جي ۽ توهانجن بڻن جي وچ ۾ جدا ٿي وئي ۽ توهان کان ضايع ٿيا اهي جن جو توهان گمان ڪندا هئا

إِنَّ اللَّهَ فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوَىٰ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ

بيشڪ الله تعاليٰ دانن ۽ ڪجور جي ڪٽڻي کي ڦٽائيندڙ آهي، نرنده کي مئل مان ڪڍي ٿو ۽ مئل کي نرنده

الْمَيِّتِ مِنَ الْحَيِّ ذَٰلِكُمُ اللَّهُ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ۝۳۴ فَالِقُ الْإِصْبَاحِ

مان ڪڍندڙ آهي، اهو آهي توهان جو رب پوءِ ڪهڙي طرح اُٻتا وڃو ٿا. اونداهي کي خم ڪري ڪٽندڙ آهي

وَجَعَلَ اللَّيْلَ سَكَنًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ

۽ پيدا ڪيائين رات کي آرام لاءِ ۽ پيدا ڪيائين سج ۽ چنڊ کي حساب لاءِ، اهو اندازو آهي

الْعَزِيزُ الْعَلِيمُ ۝۳۵ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ النُّجُومَ لِتَهْتَدُوا بِهَا

غالب ڄاڻندڙ جو. ۽ اهو رب آهي جنهن توهان لاءِ پيدا ڪيائين تارن کي انهي لاءِ ته معلوم ڪريو توهان وٽان

فِي ظُلُمَاتِ الْبَرِّ وَالْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ۝۳۶

انهن سڀا اونداهين ميدان ۽ سمند ۾، بيشڪ اسان بيان ڪريون ٿا نشانين انهي قوم لاءِ جيڪي علم رکين ٿا. ۽

هُوَ الَّذِي أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَاحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ ۖ

اور رب آہی جنہن پیدا فرمایو توہان کی ہک انسان (آدم) مان پوء کئی توہا کی ہمیشہ رہی کئی توہا کی عاضی ہوتا ہی

قَدْ فَصَّلْنَا الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ۚ ۱۰۸ وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ مِنَ

بیشک اللہ آیتوں بنا کیوں آہن انہی قوم لاء جیسی سمجھ رکن تا۔ اور رب آہی جنہن نازل فرمایو

السَّمَاءِ مَاءً ۖ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ نَبَاتٍ كُلِّ شَيْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ خَضِرًا

آسمان مامینہن کی، پوء آسما پیدا کیا انہی پانی مٹن اسلا ہر شئی جا پوء اسان انہی مان ساوک پیدا کئی

نَخْرُجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا ۖ وَمِنَ النَّخْلِ مِن طَلْعِهَا قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ

جنہن مان اسین دانہ بچ پیدا کرتا ہا ہک ہی سلالیل ۱۰۹ (پیدا کیا آسما) کجی کجی گوشی مان کجی کجی زمین کی و شجہا شیندر آہن

وَجَنَّتِ مِنَ الْأَعْنَابِ وَالزَّيْتُونِ وَالرُّمَّانِ مُشْتَبِهًا وَغَيْرَ

(۱۰) اسان پیدا کیا) باغ انگورن جاے زیتونن جا ۱۱ ڈاڑھن جا، زیتون ۱۲ ڈاڑھن جا و ہک جہڑا ۱۳ میوا

مُتَشَابِهٍ ۚ انْظُرُوا إِلَى ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَيَنْعِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكُمْ

جدا جدا، توہان دسو انہن میون ہر جدہن میو و دین تا پیمینو بچ کی تسو، بیشک انہی ہر نشانون

لَايَةٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ۚ ۱۰۹ وَجَعَلُوا لِلَّهِ شُرَكَاءَ الْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ

آہن انہی قوم لاء جیسی ایمان رکن تا۔ ۱۱ اللہ جو شریک بنایا تون جنن کی حالانک اللہ انہی کی پیدا فرمایو

وَحَرَقُوا آلَهُ بَنِيْنَ وَبَدَتِ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَنَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُصِفُونَ ۚ ۱۱۰

۱۱ اللہ لاء بنایا تون پٹن ۱۲ دین کئی بغیر علم جی، اللہ پاک ۱۳ بلند آہی اُن کان جیسی آہی چون تا۔

بَدِيعُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ اَنۢیۡ یَّکُوۡنُ لَہٗ وَلَدٌ وَّلَہٗ لَکُمۡ لَہٗ

اللہ تعالیٰ پیدا اکندر آہی آسمان جو ۱۴ زمین جو، کھڑی طبع اُن مقدس ذات کی اولاد آہی حالانک ناہی انہی

صَاحِبَةُ ۖ وَخَلَقَ کُلَّ شَیْءٍ ۚ وَہُوَ بِکُلِّ شَیْءٍ عَلِیْمٌ ۚ ۱۱۱

کی گھر واری، ۱۲ اللہ ہر شئی کی پیدا فرمایو، ۱۳ اللہ ہر شئی کی ہمیشہ جانشیندہ آہی۔

ذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ

اهو الله توھان جو رب آھي، ناھي ڪو معبود مگر الله، ھر شيءِ جو خالق آھي بوع خاھر الله جو عبادت ڪريو

وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۝ لَا تَدْرِكُهُ الْاَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ

ۛ اهوهرشي تي ڪار ساز آهي. نڌيون لهر سگهن الله ڪيئون (انساجو دنيا) ۛ الله پروشري

الْأَبْصَارَ ۚ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٣﴾ قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرُ مِنْ

تو اکین کی، ۛ اللہ یاریک دسندتر خبردار آھی. تحقیق توهان وت آیون حُجَّتُون توهان جی

رَبِّكُمْ فَسَنُ أَبْصِرْ فَلَإِنْ نَفْسِهِ ۖ وَمَنْ عَمِيَ فَعَلَيْهَا ۚ وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ

رب جی طرفان ہو جنہ انھو بخت کی دلداز پنہنجی (عقل) پہ چھ نہ ڈالو، پچھ نہ ڈلو اور حیا اڑا لے آھی م یہ نا ہیان آئون تو ہان قی

بَحْفِظُ ۝۱۲۰ وَكَذَلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ وَلِيَقُولُوا إِنْ هِيَ إِلَّا سَاحِرٌ وَّاهٍ ۝۱۲۱

نگهبان . ۰ اھڙي طرح انساني ڪارڻن ۽ ٿاڻن کي ۽ پٽن کي ڪاڇو ڏي ٿو ۽ ڪتاب پڙھيا آهن ۽

لنُبَيِّنَهُ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾ اتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ ۚ

ضم و پیا کر نوشتا که از کینهم قوم لایع جمعی جائزنا رسول مر تو همان تا اعدای کینهم و انهم قرآنی جمعی که تو همان را بر طرفانی

لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٧﴾ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ

امریکے معتمد مگر اللہ تعالیٰ تو ہمارے مشیر ہیں۔ کانٹنمنٹ میں تو: عجب کتب اللہ تعالیٰ

مَا أَشْكُكَ^ط وَمَا جَعَلْتُكَ عَلَيْهِمْ حَفْظًا^ج وَمَا أَنْتَ عَلَيْهِمْ

نشکر: هاء و مقدر: کواکب ان اهلان که از این جرمه های ننگین و زناشویان و اهلان و جرمه های

يُؤْكُلُ ۝ وَلَا تَسْتَفُكُوا الدُّنْيَ بْنَ دَعْوَا. دُونَ اللَّهِ فَسَدُوا

از آنجا که این روش در تمام نقاط کشور قابل اجراست و به دلیل

اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ أَلْغَدُ عِلْمٌ كَذَلِكَ زَيْتَالِكُمْ أُمَّةٌ عَلَيْهِمْ

وَاللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَيَخْتَارُ ۚ لَهُ أَسْمَاءُ مَا يَدْرِي السَّمَاءُ ۚ لَا يُنْصِفُ فِيهَا شَيْءٌ وَلَا يَسْتَفِيدُ مِنْهَا فَخْرٌ ۚ وَلَهُ عِلْمُ الْغُيُوبِ ۚ

